

Project KOMBI! breidt uit in Gent: “Vertrouwen groeit niet in crisismomenten, maar in ontmoeting”

In het buurthuis Sluizeken-Tolhuis-Ham kwamen buurtbewoners, jongeren, politie, stad en partners samen voor een avond vol ontmoeting: van boksen en een inleefspel tot getuigenissen van politie en jongeren. Ook NTGent gaf een voorsmaakje van de voorstelling *De Blauw*, die in het nieuwe seizoen gepland staat.

De doorstart bouwt verder op de kern van KOMBI!: politie en Gentenaars samenbrengen buiten de klassieke spanningsmomenten. Niet pas wanneer er een incident is, maar vroeger. Niet tegenover elkaar, maar naast elkaar. De bestaande praktijkfiche omschrijft KOMBI! als een project waarin Stad Gent, Politie Gent en vzw Kubats jongeren, buurtbewoners en politie samenbrengen via laagdrempelige wijkgerichte activiteiten, met als doel wederzijds begrip en vertrouwen te laten groeien. HOGENT ondersteunt met een academisch kader, opvolging en impactmeting: wat verandert er, wat werkt, en waarom?

“Een inclusieve stad begint bij elkaar als mens zien”

Voor Bram Van Braeckvelt, schepen van onder meer Gelijke Kansen, raakt KOMBI! aan de kern van wat een inclusieve stad moet zijn. Gent wil een stad zijn waar mensen zichzelf kunnen zijn, maar ook waar mensen elkaar voorbij hun rol, uniform, leeftijd of achtergrond kunnen ontmoeten.

“Discriminatie is nooit aanvaardbaar”, klinkt het. “En net daarom is het belangrijk dat mensen elkaar leren kennen. Uit onderzoek en uit de praktijk blijkt telkens opnieuw hoe belangrijk vertrouwen is. Voor jongeren is het cruciaal dat ze de politie niet alleen zien als een probleem of als iemand die tussenkomt wanneer er iets misloopt. En voor de politie is het even belangrijk om jongeren niet enkel te ontmoeten in gespannen situaties.”

Volgens de schepen zit de kracht van KOMBI! precies in dat andere soort contact. Jongeren en politie komen elkaar tegen rond een activiteit, een gesprek of een gedeelde ervaring. Dat maakt het mogelijk om vooroordelen bij te stellen, spanningen te verminderen en elkaar opnieuw als mens te zien.

“Als mensen elkaar beter leren kennen, kan je vooroordelen bijschaven of wegnemen. Dan wordt het ook makkelijker om spanningen te ontmijnen.”

Continuïteit als grootste winst

De doorstart van KOMBI! was niet vanzelfsprekend. Gent staat, zoals veel lokale besturen, voor moeilijke budgettaire keuzes. Toch koos de stad ervoor om het project verder te zetten.

“Het was echt niet evident om in de huidige financiële context opnieuw middelen vrij te maken voor KOMBI!”, zegt Van Braeckvelt. “Maar we hebben ervoor gestreden, net omdat de meerwaarde is aangetoond.”

Die meerwaarde zit volgens hem niet alleen in de activiteiten zelf, maar vooral in de continuïteit. Vertrouwen ontstaat niet na één ontmoeting. Het vraagt herhaling, herkenbaarheid en vaste gezichten. Bovendien dienen zich telkens nieuwe jongeren aan. Dat maakt de inzet blijvend relevant.

Vzw Kubats blijft daarin een belangrijke motor. De organisatie staat dicht bij jongeren en buurten, en kan de brug maken tussen leefwereld, wijkpartners en politie. Met de financiële hefboom van de stad kan die werking verder groeien in verschillende Gentse wijken.

Een groeiende stad vraagt bewuste inzet op inclusie

Gent blijft groeien. De stad wordt jonger en diverser, en de druk op publieke ruimte neemt toe. Voor Van Braeckvelt maakt dat projecten als KOMBI! niet minder, maar net méér noodzakelijk.

“Elke stad of gemeente die groeit, voelt dat de publieke ruimte drukker bevroegd wordt. Elke vierkante meter wordt belangrijker. Dat is nog een reden om als stad te blijven inzetten op inclusie.”

KOMBI! past volgens hem binnen een bredere ambitie: werken aan een inclusieve stad waar iedereen zichzelf kan zijn. Niet door spanningen te ontkennen, maar door ze bespreekbaar te maken en er duurzame relaties tegenover te zetten. Ook de ambitie om op termijn een Inclusiecampus in Gent uit te bouwen, past hierin.

Interesse uit binnen- en buitenland

KOMBI! blijft niet onopgemerkt. Andere lokale besturen tonen interesse, en ook Europees is er aandacht voor de aanpak. Dat verbaast Van Braeckvelt niet.

“De relatie tussen politie en jongeren is een uitdaging die veel steden en gemeenten herkennen. In die zin is KOMBI! zeker overdraagbaar, ook buiten Vlaanderen. Maar het staat of valt met draagvlak. Je hebt een partner nodig die het project wil trekken, en je hebt een lokale politie nodig die bereid is om mee in te stappen.”

Daarbij wijst hij expliciet op het engagement van de Gentse korpschef. Dat engagement is volgens hem een van de voorwaarden voor succes: zonder interne steun binnen het korps blijft een project als KOMBI! kwetsbaar.

“Je hebt ambassadeurs nodig binnen het korps”

Korpschef Filip Rasschaert is duidelijk: een project als KOMBI! wordt niet vanzelf gedragen binnen een politiekorps. Er is overtuiging nodig, maar ook organisatie, tijd en mensen die het belang ervan blijven uitleggen.

“Eerlijk is eerlijk: zo’n project wordt minder breed gedragen dan we soms hopen. Daarom heb je ambassadeurs nodig. Mensen binnen het korps die collega’s kunnen overtuigen om deel te nemen aan een activiteit. Zonder die mensen lukt het niet.”

De praktische kant is niet te onderschatten. Veel activiteiten vinden plaats in het weekend. De deelnemende politiemensen worden betaald voor hun uren, maar het blijft een engagement dat buiten de klassieke werking valt. Deelname gebeurt vrijwillig. Nu KOMBI! in verschillende wijken wordt uitgerold, wordt ook meer wijkgericht gekeken welke politiemensen vanuit hun dienst kunnen aansluiten.

Weerstand hoort erbij

Rasschaert benoemt ook de weerstand die er is. Sommige politiemensen zeggen categoriek nee. Voor hem is dat geen reden om de aanpak los te laten, maar wel een reden om helder te blijven over de visie erachter.

Die visie is geïnspireerd door het denken rond 'nieuwe autoriteit'. Centraal daarin staan nabijheid, aanwezigheid, steun, structuur, herstel, toezicht, zelfcontrole en transparantie. Voor de korpschef is dat geen zachte aanpak, maar een andere invulling van gezag.

“Je moet aanwezig zijn in de wereld van jongeren. Je moet die wereld willen begrijpen. Maar tegelijk moet je ook begrenzen. Als je niet wil begrijpen, zal je nooit een andere gezagsrelatie met jongeren kunnen opbouwen.”

Die combinatie is belangrijk. KOMBI! gaat niet over alles goedpraten of grenzen loslaten. Het gaat net over een gezagsrelatie die duidelijk is, maar niet uitsluitend vertrekt vanuit controle of conflict.

Nabijheid en begrenzing gaan samen

De korpschef verwijst naar de aanpak tijdens oudejaarsnacht als voorbeeld. In sommige buurten kwamen bewoners zelf naar de politie met de vraag om tussen te komen. Eerst werd gewerkt met bemiddelingsteams. Waar nodig volgden ook effectieve tussenkomsten, zoals fouilleren of mensen meenemen.

Volgens Rasschaert kwam er op die aanpak weinig kritiek. Integendeel: ook jongeren begrepen waarom de politie optrad. Dat is voor hem een teken dat er draagvlak kan groeien wanneer politie aanwezig is, relaties opbouwt én duidelijk optreedt wanneer grenzen overschreden worden.

“Een aanpak waarbij je grenzen aangeeft, is niet per definitie een softe aanpak. Het gaat erom dat jongeren begrijpen waarom je optreedt, en dat je niet enkel verschijnt op het moment dat het fout loopt.”

Ook de straathoekmethode past in die brede aanpak. Voor een kleine harde kern kan een stevige aanpak nodig zijn. Tegelijk blijft het belangrijk om met andere jongeren, samen met partners, op een andere manier aan de slag te gaan.

Breder dan één project

Gent krijgt geregeld vragen van andere politiezones over werken met jongeren, jeugdinspecteurs en jongerencoördinatie. De stad organiseerde daarover al inhoudelijke sessies. Toch waarschuwt Rasschaert dat niet elke politiezaone dezelfde capaciteit heeft.

Politiezone Gent beschikt bijvoorbeeld over aanspreekpunten voor Gentse scholen. Dat maakt een brede aanpak mogelijk, maar vraagt ook middelen, tijd en duidelijke keuzes. Bovendien verandert de context. Jongeren leven niet alleen op straat, maar ook online. Een deel van de dynamiek verplaatst zich naar de virtuele wereld. Ook dat wordt een steeds grotere uitdaging voor politie en lokale besturen.

Vertrouwen vraagt structuur

De doorstart van KOMBI! toont vooral dat vertrouwen tussen jongeren, buurt en politie geen vanzelfsprekendheid is. Het vraagt mensen die elkaar willen opzoeken, organisaties die tijd vrijmaken en lokale besturen die investeren in continuïteit.

KOMBI! is daarmee meer dan een reeks activiteiten. Het is een manier om anders te kijken naar veiligheid, nabijheid en samenleven. Niet als iets dat alleen ontstaat door regels en tussenkomsten, maar ook door herkenbare gezichten, gedeelde ervaringen en wederzijds begrip.

Of zoals de praktijk in Gent laat zien: wie wil dat jongeren en politie elkaar anders ontmoeten op moeilijke momenten, moet ervoor zorgen dat ze elkaar ook op andere momenten leren kennen.

Bram Van Braeckvelt, Schepen van Natuur en Groen, Werk en Sociale Economie, Gelijke kansen, Sport en Dierenwelzijn - Groen

Filip Rasschaert, Korpschef Politie Gent

